UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Mijmeringen van een onderzoeker

Dijksterhuis, B.M.

Publication date
2013

Published in
Het Parool

Link to publication

Citation for published version (APA):
Dijksterhuis, B. M. (2013). Mijmeringen van een onderzoeker. *Het Parool*, 22. https://www.hva.nl/binaries/content/assets/hva/assets_1/robbert-dijkgraaf-essay-prijs-bregje-dijksterhuis-mijmeringen?1386768911000

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:15 Sept 2026

Bijdragen voor Het Laatste Woord kunt u sturen aan Het Laatste Woord, Postbus 433, 1000 AK Amsterdam of aan hetlaatstewoord@parool.nl. Bijdragen mogen niet langer zijn dan achthonderd woorden. De redactie behoudt zich het recht voor stukken in te korten.

het laatste woord

Mijmeringen van een onderzoeker

Onderzoeker Bregje Dijksterhuis heeft de Robbert Dijkgraaf Essayprijs gewonnen, georganiseerd door *Folia* en *Het Parool*. Het thema was 'Iedereen in de media; de wetenschap anno 2013.' Hierbij haar winnende inzending.

Hij wist niet of hij het moest doen. Hij ijsbeerde door de kamer en zag zijn twee puberdochters onderuitgezakt op de bank hangen. Ze keken naar *The voice*. "Wow, ik wou dat ik dat kon," zei de oudste verlangend. "Mmm," zei de jongste bevestigend, "dan werden we misschien wel beroemd!"

Hij liep naar zijn studeerkamer. Wat had hij veel gelezen de afgelopen maanden; en al die archieven met oude vergaderstukken doorgespit. Hij zat soms helemaal in een *flow*, zoals zijn dochters dat noemden; zeker als hij wat op het spoor was. En nu, nu was het moment daar om zijn bevindingen bekend te maken. Hij had iets ontdekt wat niemand wist of zou verwachten. En het was ook nog eens actueel. Zou hij weer voor de lafhartige weg kiezen om een bericht op de website van het onderzoekscentrum te laten zetten? Of zou hij dit keer daadwerkelijk zelf de media benaderen?

Zijn collega Jaap had er vast geen moment over getwijfeld. Die jongen was half zo oud als hij, maar twee keer zo zelfverzekerd. Jaap werd geregeld gebeld of hij even bij *Pauw & Witteman* wilde komen of zijn mening wilde laten horen op BNR Nieuwsradio. Zo goed was Jaaps onderzoek helemaal niet. Aan zijn onderbouwing schortte het vaak behoorlijk. Hij herkauwde zijn bevindingen vele keren in verschillende vakbladen. En vernieuwend was hij al helemaal niet. Maar hij kon zijn meningen lekker stellig brengen. Daar was behoefte aan.

En dan die vrouwelijke collega's steeds maar zeuren over dat charisma van hem. Die Jaap had wél de norm gesteld, daar waren ze allemaal mooi klaar mee. De afdelingsvoorzitter oefende nu geregeld druk op hen uit om meer 'kennisvalorisatie'. Wat een rotwoord, hij moest elke keer weer opzoeken wat het betekende. Bedankt, Jaap.

Hij werkte nu al zo veel jaren op dezelfde plek in deze functie. Ja, hij had vele keren gesolliciteerd op betere posities. Vaak kreeg hij een vage reden te horen waarom hij het niet was geworden. Te weinig internationale publicaties en zo. Soms vroeg hij zich af of hij nog wel meetelde. Toch had hij nu eindelijk een goede kans. Zijn onderzoek zou bekend kunnen worden. Hij zou naam kunnen maken en een bijdrage leveren aan het publieke debat.

> Soms vroeg hij zich af of hij nog wel meetelde

Stel dat het echt zou leiden tot media-aandacht. Wilde hij dat wel? Zou hij het eigenlijk kunnen, in een televisieprogramma het woord voeren? Hij zou misschien wat wollig zijn. Te veel nuances, en daar zitten ze natuurlijk niet op te wachten. Duidelijke antwoorden willen de kijkers. Hij wilde in ieder geval niet in elk willekeurig televisieprogramma. *RTL Boulevard* was hem natuurlijk een gruwel, maar een mooi inhoudelijk, beschouwend programma, ja, dat zag hij wel zitten.

ILLUSTRATIE PASCAL TIEMAN

Hij had het zich al vaak proberen voor te stellen. Als hij een succes was, dan kwam van het één het ander. Dan zouden ze hém bellen als ze een historicus met grootstedelijke expertise nodig hadden. Dan zouden ze opkijken zeg, bij de afdeling; en dat op zijn oude dag. Wie weet zouden ze hem wel tot universitair hoofddocent benoemen. Ha, dan kon hij eindelijk eens aansturen, in plaats van aangestuurd worden.

Wat hield hem tegen? Hij wist het niet precies. Hij voelde vooral angst. Angst dat hij in zijn grondige onderzoek toch iets over het hoofd had gezien. Hij wist zelf waar de zwakke plekken in zijn onderzoek zaten. Als ze die ontdekten, zouden zijn collega's hem in het openbaar kunnen fileren. Of nog erger: stel dat de media met zijn onderzoek aan de haal zouden gaan. Dat gebeurde wel vaker. Dan zouden ze een kop boven het krantenbericht zetten die hartstikke suggestief is. Of ze zouden de conclusies totaal de andere kant op draaien. Ja, lekker voor de sensatie, maar zijn onderzoek werd daarmee wel mooi verkracht.

Hij probeerde zich voor te stellen hoe zijn onderzoek in de pers zou verschijnen: 'Plan voor Noord/Zuidlijn vijftig jaar geleden afgeschoten. Levensgevaarlijk!' Kun je je voorstellen hoe dat bommetje zou vallen in de gemeenteraad van Amsterdam? Haha! En precies als alle lijsten met kandidaatsleden voor de verkiezingen bekend worden gemaakt. Dan was het nog maar te bezien of die Berend op de lijst zou blijven staan.

Hij liep naar de huiskamer. Zijn dochters keken inmiddels naar *Holland's got talent*. "Pap, waarom kom jij eigenlijk nooit op tv?" vroeg de jongste. "Ja pap," zei de oudste, "de vader van Myrthe doet ook aan wetenschap en hij komt hartstikke vaak op tv. Dat zou echt cool zijn pap!"

Hij gniffelde. Misschien moest hij het toch maar doen. Voor zijn dochters. Morgen zou hij bellen met *Het Parool*.

Bregje Dijksterhuis is onderzoeker en docent rechten aan de Hogeschool van Amsterdam.

Hiervoor zijn voorzieningen dus niet bedoeld

Een onthullend en treurig makend verhaal in de rubriek *De huishoudpot* in de krant van zaterdag. Annelotte en Jonael vertellen daarin vol trots dat hij zijn baan heeft opgezegd omdat hij dan meer toeslagen zou ontvangen. Hij is huisman geworden.

Ik maak me sterk dat dit de mensen zijn die voorop staan bij het bekritiseren van degenen in de banken- en de wooncorporatiesector die wegkomen met hoge ontslagvergoedingen; de zogenoemde graaiers.

Het gedrag van dit duo is eigenlijk exact hetzelfde; ze gaan ervandoor met gemeenschapsgeld, dat door de werkenden is opgebracht. Als het terecht is, is het terecht. Verdien je te weinig of heb je problemen om een baan te vinden, prima dat onze voorzieningen er zijn, maar de situatie waarin deze mensen zitten is een eigen keuze en daar zijn onze opvangvoorzieningen niet voor bedoeld.

In een tijd waarin tienduizenden op zoek zijn naar een baan, zegt deze makker doodleuk zijn baan op omdat hij gebruik wil blijven maken van overheidsuitkeringen. Het is eigenlijk gewoon misbruik.

Vol trots meldt hij ook nog dat de creche voor zijn kind gratis is. Hoezo creche? Hij is toch huisman? Dit soort gedrag is nou precies de oorzaak van de torenhoge kostenstijgingen van onze voorzieningen, waardoor steeds minder mensen die het wel nodig hebben er gebruik van kunnen maken.

Tussen de regels is te lezen dat die arme Annelotte er al een beetje genoeg van krijgt. Jonael gaat een bedrijf beginnen in spullen ter vervanging van kamerplanten. Ik hoop dat dit een grap is, anders gaat het slecht aflopen met dit gezin, vrees ik. Onze ondernemer in spe maakt het liefst gebruik van subsidies, uitkeringen en geleende auto's, inderdaad een ondernemer pur sang...

Zeg Jonael, ga eens aan het werk voor je gezin, luiwammes en wees een beetje solidair met de mensen die het echt nodig hebben. Jij berooft ze nu.

A. Meertens, Amsterdam

Niet normaal

In de rubriek *De huishoudpot* van afgelopen zaterdag geeft Jonael zonder enige schaamte aan hoe hij misbruik maakt van onze verzorgingsstaat. Jonael is gestopt met werken omdat het gezamenlijk inkomen te hoog werd om nog toeslagen te ontvangen. Hij rekent haarfijn uit dat hij er op inkomen maar vierhonderd euro op achteruit is gegaan dankzij de zeshonderd euro aan zorgtoeslag, huurtoeslag, kindgebonden budget en kinderbijslag. Het inkomen van Annelotte is netto 1800 euro en van totaal 2400 euro kan dit stel goed rondkomen.

Het verbijsterende is dat zij het allemaal volkomen normaal vinden. Het stelsel van toeslagen is toch echt bedoeld om mensen te ondersteunen die zelf niet in staat zijn om voldoende inkomen te verdienen om rond te komen. Vervelend is dat ik dankzij Jonael en Annelotte meer belasting betaal dan nodig is.

Hans van den Heuvel, Amstelveen